

**پیوست شماره دو (موضوع مصوبه دوم)
آیین نامه اجرایی تأسیس واحدهای پژوهشی دانشگاه محقق اردبیلی**

مقدمه:

پیرو ابلاغ آیین نامه «نحوه تأسیس واحدهای پژوهشی در دانشگاهها» به شماره عتف_۳_۳۱۰۳ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۰۷ از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و با عنایت به لزوم تمرکز در حوزه پژوهشهای کاربردی و مورد نیاز استان و کشور و رویکرد مأموریت‌گرایی اساتید در زمینه‌های پژوهشی با توانمندی بالا و در راستای تحقق اهداف دانشگاه جامعه‌محور و با عنایت به تفویض اختیار ایجاد یا انحلال واحدهای پژوهشی به دانشگاهها با رعایت قوانین بالادستی، این آیین نامه تدوین می‌شود.

ماده ۱- تعاریف

- ۱-۱- وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۲-۱- واحد پژوهشی: انواع ساختارهای پژوهشی مندرج در این آیین نامه است.

ماده ۲- اهداف ایجاد واحدهای پژوهشی

- ۱-۲- هدایت فعالیت‌های پژوهشی به سمت اولویت‌های پژوهشی و فناوری استان و کشور
- ۲-۲- ارتقای کیفیت و هم‌افزایی فعالیت‌های پژوهشی و فناوری برای انجام پژوهش‌های بنیادین و پایدار و تحقق اهداف برنامه‌های دانشگاه جامعه‌محور
- ۳-۲- استفاده بهینه از نیروی انسانی متخصص برای تشکیل گروه‌های پژوهشی کارآمد و مأموریت‌گرا
- ۴-۲- بسترسازی مناسب برای پژوهش‌های کلان و میان‌رشته‌ای و هدایت تحقیقات به منظور پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه و کاربردی شدن دستاوردهای پژوهشی
- ۵-۲- تنوع‌بخشی به منابع مالی دانشگاه با اولویت کسب ثروت از فعالیت‌های پژوهشی و فناوری

ماده ۳- انواع واحدهای پژوهشی

- ۱-۳- آزمایشگاه تحقیقاتی/گروه پژوهشی/ هسته پژوهشی: هر سه عنوان مفهوم مشابه دارند، از لحاظ ساختاری در یک سطح هستند و با پیشنهاد متقاضی/متقاضیان، تصویب دانشگاه و متناسب با نوع فعالیت آن انتخاب می‌شوند.
- آزمایشگاه تحقیقاتی: نوعی واحد پژوهشی در حوزه‌های علوم تجربی است که شرایط، امکانات و زیرساخت‌های انجام یک یا چند برنامه پژوهشی را فراهم می‌کند و در آن، چند عضو هیأت علمی شاغل یا بازنشسته با محوریت مسئله یا محصولی خاص یا پاسخ به تقاضای مشخص به‌همراه دانشجویان تحصیلات تکمیلی، پسادکتری و سایر پژوهشگران فعالیت می‌کنند.
- هسته/گروه پژوهشی: در حوزه‌های مختلف علوم با همکاری گروهی از اعضای هیأت علمی شاغل یا بازنشسته یا پژوهشگران یک یا چند دانشکده برای اجرای برنامه یا موضوعی پژوهشی تأسیس می‌شود.
- ۲-۳- مرکز تحقیقات (پژوهشکده): نوعی واحد پژوهشی با ماهیت بین‌رشته‌ای یا بین‌دانشکده‌ای است که از دو یا چند آزمایشگاه/گروه/ هسته پژوهشی تشکیل می‌شود و بر اساس یک یا چند برنامه پژوهشی فعالیت می‌کند. این واحدها با مشارکت دانشگاه با سایر دانشگاهها و دستگاه‌های اجرایی نیز ایجاد می‌شوند. برای تأمین نیروی انسانی مورد نیاز واحد

 <p>مهر مرکز هیأت‌های امنای مرکز هیأت‌های امنای و هیأت‌های ممیزه</p>	<p>دکتر عبدالرضا باقری قائم مقام وزیر و رئیس مرکز هیأت‌های امنای و هیأت‌های ممیزه</p>
---	---

پژوهشی، دانشگاه با موافقت هیأت رئیسه می‌تواند از اعضای هیأت علمی و غیر هیأت علمی موجود در گروه‌های آموزشی در کنار وظایف سازمانی خود برای انجام مأموریت‌های واحد پژوهشی استفاده نماید.

تبصره ۱: عضو هیأت علمی دانشگاه مجاز به عضویت حداکثر در دو واحد پژوهشی می‌باشد.

تبصره ۲: واحدهای پژوهشی یا به صورت مستقل یا هدف فراهم کردن بسترهای لازم به منظور انجام طرح‌های پژوهشی تقاضامحور و اجرای برنامه‌های راهبردی و مأموریت‌های پژوهشی دانشگاه و پاسخ به نیازهای پژوهشی ایجاد می‌شوند و اعتبار مورد نیاز آنها برای انجام این قبیل فعالیت‌ها در قالب روال معمول طرح‌های پژوهشی بین سازمانی تأمین می‌شود یا به صورت مشترک با دستگاه‌های اجرایی، نهادها و مؤسسات عمومی دولتی و غیردولتی و بخش خصوصی و با هدف پاسخ‌گویی به نیازهای پژوهشی آنها شکل می‌گیرند. در این حالت، اعتبارات مورد نیاز برای راه‌اندازی و اجرای طرح‌های تقاضامحور و پایان‌نامه‌ها/رساله‌های مورد حمایت سازمان‌ها در قالب موافقت‌نامه و قرارداد همکاری به صورت مشارکتی، با تأمین منابع مالی از سوی دستگاه اجرایی یا بخش خصوصی و ارائه خدمات علمی-پژوهشی از سوی دانشگاه فراهم می‌شود.

تبصره ۳: هرگونه عقد قرارداد واحدهای پژوهشی با سایر دستگاه‌ها و واحدها، از طریق معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۴: الزامات ایجاد واحدهای پژوهشی

۴-۱- دارا بودن برنامه جامع پژوهشی بر اساس اسناد بالادستی، نیازهای منطقه‌ای و ملی و آینده‌نگرانه

۴-۲- وجود توانمندی‌ها و مزیت‌های نسبی در گروه (های)/دانشکده (های) مورد نظر برای پاسخ به نیازهای پژوهشی جامعه

۴-۳- عقد تفاهم‌نامه یا قرارداد همکاری با سازمان‌ها/واحدهای تولیدی و دستگاه‌های متقاضی اجرای طرح (برای واحدهای پژوهشی مشترک با دستگاه‌های اجرایی، نهادها، مؤسسات عمومی دولتی و غیردولتی و بخش خصوصی)

ماده ۵: فرایند تأسیس و فعالیت واحدهای پژوهشی

واحدهای پژوهشی از هر نوعی که باشند بر اساس سیاست‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی از وزارت متبوع و هیأت امنای دانشگاه تأسیس می‌شوند و مطابق آیین‌نامه ابلاغی «نحوه تأسیس واحدهای پژوهشی در دانشگاه‌ها» از این پس نیازی به کسب مجوز از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی نخواهد بود و فرایند درخواست تأسیس واحدهای پژوهشی در دانشگاه به شرح ذیل است:

۵-۱- تکمیل پروپوزال و ارائه درخواست یک یا چند نفر عضو هیأت علمی به دانشکده و بررسی و تأیید آن در دانشکده مربوطه.

تبصره ۴: در خصوص واحدهای پژوهشی با مأموریت فرا دانشکده‌ای، درخواست فوق به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه ارائه و موضوع در کارگروهی متشکل از اعضای هیأت علمی مرتبط بررسی و تصویب می‌شود.

۵-۲- ارائه مستندات کامل به معاونت پژوهش و فناوری شامل برنامه پژوهشی، نیروی انسانی (حداقل سه نفر برای آزمایشگاه تحقیقاتی/گروه/هسته پژوهشی)، تجهیزات و فضای فیزیکی و پشتیبانی مورد نظر، تفاهم‌نامه (حداقل یک مورد) در خصوص واحدهای پژوهشی مشترک با دستگاه‌های اجرایی و ...

۵-۳- ارائه اهداف، دلایل توجیهی و منابع مالی پیش‌بینی شده برای واحد پژوهشی توسط متقاضی/متقاضیان در شورای ارتباط با صنعت و جامعه و موافقت اصولی در هیأت رئیسه

تبصره ۵: تصویب نهایی و موافقت اصولی با مرکز تحقیقات (پژوهشکده) در هیأت امنای دانشگاه صورت می‌گیرد.

<p style="text-align: center;">تصویب شد</p> <p style="text-align: center;">مرکز هیاتهای امنای و هیاتهای ممیزه</p>	<p style="text-align: center;">دکتر عبدالرضا باقری</p> <p style="text-align: center;">قائم مقام وزیر و رئیس مرکز هیاتهای امنای و هیاتهای ممیزه</p>
--	--

بسمه تعالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

هیأت امنای دانشگاه

صورتجلسه دومین نشست عادی از دوره پنجم هیأت امنای دانشگاه مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۴

۴-۵- رایزه درخواست برای اخذ موافقت قطعی توسط متقاضی/ متقاضیان با رایزه گزارش دو ساله (سه ماه مانده به اتمام مهلت موافقت اصولی) و تکمیل فرم‌های مربوطه و طی مراحل قانونی در مراجع اشاره شده در بند فوق.
تبصره ۶: واحدهای پژوهشی دانشگاه که دارای مجوز از وزارت هستند، مطابق بند ۶-۱ آیین‌نامه ابلاغی عتف، برای ادامه فعالیت، تابع آیین‌نامه مصوب هیأت امنای دانشگاه خواهد بود.

ماده ۶: ضوابط مالی واحدهای پژوهشی

منابع مالی واحدهای پژوهشی به روش‌های زیر تأمین می‌شود:

- ۱-۶- درآمدهای حاصل از اجرای طرح‌های پژوهشی، ارائه خدمات فنی و مشاوره‌ای، برگزاری کارگاه‌ها و همایش‌های ملی و بین‌المللی و دوره‌های آموزشی- پژوهشی کوتاه‌مدت و عرضه محصولات علمی واحد پژوهشی (کتاب، مجله و...).
- ۲-۶- کمک‌های دریافتی از وزارتخانه‌ها، دستگاه‌های مرتبط، بخش خصوصی، اشخاص حقیقی و حقوقی.
- ۳-۶- حمایت مالی دانشگاه به میزان معادل مبالغ کسر شده در قالب بالاسری دانشگاه از بابت انجام طرح‌های پژوهشی واحدهای پژوهشی مربوطه.
- تبصره ۷: واحدهای پژوهشی می‌توانند از تجهیزات آزمایشگاهی، کارگاهی و اداری دانشگاه با موافقت دانشکده (های) مربوطه یا معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه با در نظر گرفتن ضوابط مربوطه استفاده نمایند.

ماده ۷: وظایف رئیس واحد پژوهشی

- رئیس واحد پژوهشی، نماینده قانونی واحد پژوهشی نزد مراجع حقیقی و حقوقی است که از میان اعضای هیأت علمی متقاضی و با انتخاب اعضای واحد پژوهشی با تأیید شورای ارتباط با صنعت و جامعه و حکم رئیس دانشگاه به مدت دو سال منصوب می‌شود. تمدید این حکم برای دوره‌های بعدی بلامانع است. وظایف و اختیارات رئیس به شرح ذیل می‌باشد:
- ۱-۷- برنامه‌ریزی، هدایت و اداره واحد پژوهشی و نظارت بر فعالیت‌های آن در چارچوب قوانین و ضوابط مصوب دانشگاه.
 - ۲-۷- پیشنهاد انتصاب مدیر گروه/ هسته‌های پژوهشی بر اساس تشکیلات مصوب (ویژه پژوهشکده).
 - ۳-۷- اقدام برای جذب منابع مالی و طرح‌های تقاضامحور گروه/ هسته‌های پژوهشی/ پژوهشکده با همکاری سایر اعضا.
 - ۴-۷- نظارت بر حسن اجرای طرح‌های پژوهشی و سایر وظایف واحد پژوهشی.
 - ۵-۷- ارائه گزارش عملکرد یکساله واحد پژوهشی به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه با همکاری سایر اعضا.

ماده ۸: نظارت و ارزیابی

- ۱-۸- مسئولیت نظارت بر ایجاد و فعالیت واحدهای پژوهشی بر عهده رئیس دانشگاه است.
- ۲-۸- حضور واحدهای پژوهشی مورد تأیید دانشگاه‌ها در سامانه ارزیابی وزارت اختیاری است و وزارت از واحدهایی که در توسعه ملی و منطقه‌ای ایفای نقش نمایند و در ارزیابی‌های سالانه در رتبه برتر قرار گیرند، حمایت خواهد کرد.

ماده ۹: انحلال

واحدهای پژوهشی بر اساس برنامه‌های پژوهشی شکل می‌گیرند و با پایان یافتن برنامه، نبود نیاز به تداوم فعالیت آنها یا عملکرد ضعیف، پس از اعلام نظر شورای ارتباط با صنعت و جامعه و هیأت رئیسه دانشگاه با تأیید هیأت امنای دانشگاه، مأموریت آنها تغییر کرده و یا منحل خواهند شد.
تبصره ۸: تأیید هیأت رئیسه برای تغییر مأموریت یا انحلال آزمایشگاه تحقیقاتی/ گروه/ هسته پژوهشی کفایت می‌کند.

این آیین‌نامه در ۹ ماده و ۸ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۴ هیأت امنای دانشگاه محقق اردبیلی به تصویب رسید.

دکتر عبدالرضا باقری
قائم مقام وزیر و رئیس مرکز هیأت امنای دانشگاه محقق اردبیلی

تصویب هیأت امنای دانشگاه محقق اردبیلی
مرکز هیأت‌های امنای و هیأت‌های ممیزه